

สนค. เผยปรับเงินเดือนข้าราชการส่งผลดีต่อกำลังซื้อ และมีได้ทำให้เงินเพื่อเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

นายพูนพงษ์ นัยนาภากรณ์ ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับ “ผลกระทบของการปรับขึ้นเงินเดือนข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐต่ออัตราเงินเฟ้อทั่วไปของไทย” เบื้องต้นประเมินว่า ผลกระทบจากนโยบายทั้งด้านอุปทานและอุปสงค์ จะส่งผลต่ออัตราเงินเฟ้อทั่วไปของไทยน้อยมาก เนื่องจากจำนวนบุคลากรภาครัฐที่ได้รับผลจากนโยบายมีสัดส่วนเพียงร้อยละ 4.7 ของลูกจ้างชาวไทยทั้งหมด ประกอบกับหน่วยงานราชการภาครัฐจัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการหน่วยงานภาครัฐด้วยกัน และให้บริการประชาชน มิได้แสวงหากำไร ดังนั้น การส่งผ่านต้นทุนดังกล่าวมายังค่าบริการของภาครัฐจึงทำได้จำกัด และเมื่อพิจารณาข้อมูลในปี 2558 ซึ่งมีการปรับขึ้นเงินเดือนข้าราชการเช่นกัน ก็ได้ส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ แต่จะส่งผลให้การใช้จ่ายของภาครัฐครัวเรือนเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนสำคัญที่จะทำให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโต และจะส่งผลให้ความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของบุคลากรเหล่านี้ดีขึ้น รวมทั้งเป็นการรักษาและดึงดูดบุคลากรที่มีศักยภาพ มีคุณภาพเข้าสู่ระบบราชการ ซึ่งจะเสริมสร้างประสิทธิภาพของระบบราชการไทยต่อไป

สืบเนื่องจากคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนเสนอ โดยมีแนวทางสำคัญคือ การปรับอัตราเงินเดือนแรกบรรจุตามคุณวุฒิการศึกษาให้มีความเหมาะสม การปรับเงินเดือนชดเชยผู้ที่มีฐานเงินเดือนต่ำ และปรับเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อดึงดูดบุคลากรที่มีคุณภาพเข้าสู่ระบบราชการ โดยมีแนวทางการปรับอัตราเงินเดือนที่อ้างอิงจากปี 2555 ที่มีการปรับเพิ่มค่าแรงขั้นต่ำเป็น 300 บาท/วัน และปรับเพิ่มเงินเดือนระดับปริญญาตรีที่บรรจุแรกเข้าเป็น 15,000 บาท/เดือน ดังนี้¹

1. การปรับอัตราเงินเดือนแรกบรรจุ ในตำแหน่งที่ใช้คุณวุฒิระดับปริญญาตรีจะมีเงินเดือนไม่น้อยกว่า 18,000 บาท/เดือน และผู้ที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งที่ใช้คุณวุฒิระดับ ปวช. จะมีเงินเดือนไม่น้อยกว่า 11,000 บาท โดยจะทยอยปรับอัตราเงินเดือนแรกบรรจุตามคุณวุฒิเพิ่มขึ้น (ทุกคุณวุฒิ) และแตกต่างกันตามระดับคุณวุฒิการศึกษา ภายใน 2 ปี โดยเฉลี่ยจะปรับร้อยละ 10 ต่อปี (เริ่ม 1 พ.ค. 67 และ 1 พ.ค. 68)

2. การปรับเงินเดือนชดเชยผู้ได้รับผลกระทบ โดยจะชดเชย 2 ครั้ง พร้อมกับปรับอัตราเงินเดือนแรกบรรจุในปีที่ 1 และปีที่ 2 เฉลี่ยร้อยละ 10 ต่อปี เช่นเดียวกับเงินเดือนผู้แรกเข้า ครอบคลุมผู้เข้ารับราชการก่อนวันที่อัตราแรกบรรจุที่กำหนดใหม่มีผลใช้บังคับอย่างน้อย 10 ปี ซึ่งจำนวนเงินเดือนที่ขึ้นจะแบ่งเป็นช่วง ๆ ตามเงินเดือน

3. การปรับเงินเพิ่มการครองชีพชั่วคราว เป็นมาตรการที่มีอยู่แล้ว แต่มีการปรับปรุงให้เหมาะสมมากขึ้น ดังนี้

3.1 ข้าราชการที่มีเงินเดือนต่ำกว่า 13,285 บาท/เดือน เดิมได้รับค่าครองชีพชั่วคราวเพิ่ม 2,000 บาท/เดือน แต่ไม่เกิน 13,285 บาท/เดือน โดยจะปรับเพดานใหม่เป็นข้าราชการที่มีเงินเดือนต่ำกว่า 14,600 บาท/เดือน จะได้ค่าครองชีพชั่วคราวเพิ่ม 2,000 บาท แต่ไม่เกิน 14,600 บาท/เดือน

3.2 เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีเงินเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท/เดือน เดิมได้ค่าครองชีพชั่วคราวเพิ่มไม่เกิน 10,000 บาท/เดือน โดยจะปรับเพดานใหม่ให้ได้ค่าครองชีพชั่วคราวเพิ่ม ไม่เกินเดือนละ 11,000 บาท/เดือน

สำหรับการปรับอัตราเงินเดือนของกลุ่มข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าว สนค. คาดการณ์เบื้องต้นว่า นโยบายนี้จะไม่ส่งผลต่อต้นทุนการผลิตสินค้าและบริการ และอุปสงค์ที่ผ่านมายังอัตราเงินเฟ้อของไทยอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องด้วยหน่วยงานราชการเป็นสถานประกอบการที่ภาครัฐจัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการหน่วยงานภาครัฐด้วยกันและให้บริการประชาชน มิได้แสวงหากำไร ต้นทุนหรืองบประมาณรัฐบาลเป็นผู้สนับสนุน เหตุผลดังกล่าวจึงเป็นข้อจำกัดในการขึ้นค่าบริการของหน่วยงานภาครัฐที่จะส่งผ่านมายังภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน แม้กลุ่มบุคลากรภาครัฐที่คาดว่าจะได้รับผลจากนโยบาย จะมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 27.8 ของบุคลากรภาครัฐทั้งหมด

¹ ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.)

ขณะเดียวกัน หากเปรียบเทียบจำนวนข้าราชการที่คาดว่าจะได้รับผลจากนโยบายกับผู้มีรายได้กลุ่มอื่น² พบว่ามีสัดส่วนเพียงประมาณร้อยละ 4.7 เมื่อเทียบกับจำนวนลูกจ้างชาวไทย และร้อยละ 2.2 เมื่อเทียบกับผู้มีงานทำชาวไทย (อาทิ นายจ้าง ลูกจ้าง และผู้ทำงานส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง) ทั้งหมด ทำให้ขนาดกำลังซื้อที่จะเพิ่มขึ้นจากนโยบายดังกล่าวมีสัดส่วนค่อนข้างต่ำมากหากเทียบกับกำลังซื้อของลูกจ้างหรือผู้มีงานทำกลุ่มอื่น ที่ทยอยปรับเพิ่มขึ้นตามระดับรายได้ที่สูงขึ้นตามผลการดำเนินงาน ระยะเวลาการทำงาน ทักษะ ความสามารถ และประสบการณ์ ด้วยเหตุผลข้างต้น กำลังซื้อที่เพิ่มขึ้นจึงไม่น่าส่งผลกระทบต่อระดับราคาสินค้าและบริการและอัตราเงินเฟ้ออย่างมีนัยสำคัญ อีกทั้งเมื่อพิจารณาอัตราเงินเฟ้อในช่วงระยะเวลาที่มีนโยบายปรับเพิ่มค่าตอบแทนบุคลากรภาครัฐ เห็นได้ว่าอัตราเงินเฟ้อเคลื่อนไหวตามปัจจัยทางเศรษฐกิจอื่นมากกว่าผลของนโยบายปรับค่าตอบแทนบุคลากรภาครัฐ อาทิ การดำเนินมาตรการคลังล่าสุดเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2557 ซึ่งรัฐบาลปรับเงินเดือนข้าราชการเพิ่ม 1 ขั้น สำหรับระบบเงินเดือนแบบขั้น หรือร้อยละ 4.0 ของอัตราเงินเดือน สำหรับระบบเงินเดือนแบบช่วง รวมถึงปรับค่าตอบแทนพนักงานราชการโดยการเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราว และปรับค่าตอบแทนเพิ่มขึ้นร้อยละ 4 ในพนักงานราชการบางกลุ่ม อย่างไรก็ตาม อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปี 2558 กลับลดลงร้อยละ 0.9 (AoA) เมื่อเทียบกับปี 2557 เนื่องด้วยได้รับผลกระทบจากราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่ปรับลดลงเป็นอย่างมาก ส่งผลต่อราคาน้ำมันจำหน่ายปลีกในประเทศลดลง

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า “การปรับขึ้นเงินเดือนข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐส่งผลต่ออัตราเงินเฟ้อทั่วไปของไทย น้อยมาก เนื่องจากหน่วยงานราชการภาครัฐจัดตั้งขึ้นเพื่อการให้บริการหน่วยงานภาครัฐด้วยกัน และให้บริการประชาชนมิได้แสวงหากำไร ต้นทุนหรืองบประมาณรัฐบาลเป็นผู้สนับสนุน ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงเป็นข้อจำกัดในการขึ้นค่าบริการของหน่วยงานภาครัฐที่จะส่งผ่านมายังภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน ประกอบกับจำนวนบุคลากรรัฐที่ได้รับผลจากนโยบายมีสัดส่วนค่อนข้างน้อย เมื่อเทียบกับจำนวนลูกจ้างชาวไทยหรือผู้มีงานทำชาวไทย การใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นจากนโยบายดังกล่าวอย่างน้อยจะส่งผลให้การใช้จ่ายของภาครัฐเร็วขึ้น ซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนสำคัญที่จะทำให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโต แต่จะไม่ส่งผลกระทบต่อระดับราคาสินค้าและบริการและอัตราเงินเฟ้ออย่างมีนัยสำคัญ”

นายพูนพงษ์ ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า การปรับขึ้นเงินเดือนข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐในครั้งนี้จะช่วยเพิ่มรายได้และกำลังซื้อ ซึ่งจะส่งผลให้ชีวิตความเป็นอยู่ของบุคลากรเหล่านี้ โดยเฉพาะผู้ที่บรรจุในคุณวุฒิที่ไม่สูงมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมทั้งเป็นการรักษาและดึงดูดบุคลากรที่มีศักยภาพ มีคุณภาพเข้าสู่ระบบราชการ ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการและการปฏิบัติงานของส่วนราชการและหน่วยงานภาครัฐควบคู่กันไปด้วย อย่างไรก็ตาม ควรเฝ้าระวังเรื่องการฉวยโอกาสในการปรับขึ้นราคาสินค้าและบริการที่ไม่สมเหตุผล รวมถึงจะต้องติดตามสถานการณ์การปรับขึ้นค่าบริการที่เกี่ยวข้อง อาทิ ค่าเล่าเรียน/ค่าธรรมเนียมสถานบันการศึกษาของเอกชน ค่าบริการทางการแพทย์/ค่าการตรวจรักษาสถานพยาบาลเอกชน อย่างใกล้ชิดต่อไป

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

8 มกราคม 2567

² ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย สนค.

ข้อมูลจำนวนลูกจ้างชาวไทย ประกอบด้วย 1) ลูกจ้างภาครัฐ (ข้าราชการ พนักงานเทศบาล พนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัด ลูกจ้างประจำ ชั่วคราว และรัฐวิสาหกิจ) และ 2) เอกชน (ผู้ทำงานให้เอกชน ธุรกิจของเอกชน หรือผู้ที่รับจ้างทำงานบ้าน)

ข้อมูลผู้มีงานทำชาวไทย ประกอบด้วย 1) นายจ้าง 2) ลูกจ้างรัฐบาล 3) ลูกจ้างเอกชน 4) ทำงานส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง 5) ช่วยธุรกิจครอบครัว และ 6) การรวมกลุ่ม